

DNEŠNÍ PROGRAM:

JIRÁSKOVO DIVADLO ve 14.00 a 16.30 hodin
Divadélko Na peróně Praha
J. Zeyer: **RADÚZ A MAHULENA**

MALÝ SÁL Jiráskova divadla v 16.15 a 18.00 h.
DDS ZUŠ Žamberk
J. Kahoun: **SLUNÍČKO A DVA KAMARÁDI**
V. Sutějev: **KDO ŘEKL MŇAU**

HUSŮV SBOR v 18.00 hodin
KONCERT KOMORNÍHO DUA
Iva Raušarová - klavír
Filip Jerie - flétna

JIRÁSKOVO DIVADLO v 19.30 a 22.00 hodin
Kolínské divadelní sdružení IGDYŽ
D. Dvořák a kol.: **ETŮDLOVÁNÍ**

SOKOLOVNA v 19.30 a 22.00 hodin
Divadlo AŤSI ZUŠ Na Střežině H. Králové
J. Polehňa, Z. Tesar: **BLEŠÍ CIRKUS**
Divadélko Jesličky ZUŠ Na Střežině
Starý německý švank (16. stol.) pro dospělé
DOBRODRUŽSTVÍ PANNY ANEŽKY

Divadlo Brno
BEZ NÁZVU, ČERVENÁ

Člen skupiny Česká gumárenská společnost

ZÍTŘEJŠÍ PROGRAM:

JIRÁSKOVO DIVADLO v 16.30 a 20.00 hodin
Divadlo AHA! Lysá nad Labem
H. Pinter: **NAROZENINY**

SOKOLOVNA v 18.00 a 20.00 hodin
Nejhodnější medvídky Hradec Králové
M. Bukovina Š. Olivětín:
KAŠPÁREK, ČETNÍK KOLOČAVSKÝ

VÝCHODOČESKÁ PLYNÁRENSKÁ a.s.
HRADEC KRÁLOVÉ

PŘIJEL SI DO HRONOVA PRO INSPIRACI

Se starostou jihomoravského Hodonína Dušanem Grombřířkem o komunální politice a o amatérském divadle

Možná vás také zaujalo, kolik amatérských divadelníků přešlo po roce 1989 do politiky, od nejvyšších parlamentních sfér až po tu komunální. Shodou okolností máme nyní v Hronově mezi sebou hned tři režiséry ochotnických souborů, kteří se stali starosty svých měst. František Zborník už starostenské křeslo ve Vodňanech opustil, i když nadále zůstal místostarostou, Hronov má stále v čele ing. Miroslava Houščka, který ani v letech starostování nepřestal působit v místním divadelním souboru, a z jižní Moravy přijel starosta města Hodonína Dušan Grombříř, který se amatérskému divadlu věnoval od padesátých až po konec let osmdesátých, dokud ho docela nepohltila politika, či přesněji řečeno péče o třicetitisícové město, které si ho v roce 1994 postavilo do čela. Hronov ho přijal jako ztraceného syna, divadelní přátelé se k němu hlásí v hojném počtu a my jsme ho přepadli s otázkami, jejichž zodpovězení by možná mohlo zajímat i čtenáře Zpravodaje JH.

Jak vůbec došlo k vašemu přestupu do správy věcí veřejných?

Nu, v roce 1990 jsem napřed vstoupil do municipálního komparsu, stal jsem se členem městského zastupitelstva. A pak v roce 1994 jsem začal realizovat neabsurdnější komedii svého života, a to na samosprávné téma. Měl jsem tehdy v Hodoníně soubor s nadějnými mladými lidmi, kteří mi vyčítali, že jsem je obětoval. Měli vlastně pravdu, povinnosti starosty vyčerpávaly mou fyzickou i psychickou kapacitu natolik, že jsem musel s divadlem úplně skončit.

Kdy jste s ním začal?

Jako mladík téměř nezletilý. Na Jiráskově Hronově jsem byl poprvé jako voják v roce 1957. Hráli jsme tu tehdy se souborem Domu armády z Českých Budějovic Baladu z hadrů Voskovce a Wericha, měli jsme velký úspěch, odehráli jsme tři představení a já jsem dokonce dostal cenu za herecký výkon. Divadlo jsem pak dělal v Kyjově, ve Vracově, v Čejkovicích i v Hodoníně. Do Hronova jsem si jezdil až do roku 1990 pro inspiraci.

Proč vlastně do politiky odešlo tolik lidí právě od divadla?

Možná to bude tím, že v divadle i v politice jde o lidi, tu i tam se zabýváte stavem společnosti, pokaždé je to o lidských povahách, o obětavosti i sobectví, o schopnosti obětovat se i o moci a zacházení s ní. Dobrý divadelník i dobrý politik musí o lidech mnoho vědět, a některé znalosti jsou snad z jedné do druhé sféry přenosné.

A pak přijde takové drama, jako byly loňské povodně ...

To bylo opravdové drama. Hodonín sice neutrpěl tolik, jako např. Otrokovice, ale město bylo řadu dní ve stresu, očekávalo se to nejhorší. Když už mluvíme o loňských povodních, chtěl bych vzpomenout, jak se u mě tehdy objevilo v kanceláři pět lidí z hronovského divadelního souboru s dodávkou plnou potřebných věcí. Dočetli se, že je ohroženo město, kde je starostou divadelník, a nezaváhali. Poslal jsem je tehdy do Otrokovic, ale na tu solidaritu hronovských kolegů se nedá zapomenout. Snažili jsme se to letos vrátit jiným potřebným, Hodonín poslal do Rychnova nad Kněžnou 200 000 Kč.

Může starosta a vůbec vedení města udělat něco podstatného pro amatérské divadlo ve své obci?

To záleží na tom, jak se vedení obce staví ke kultuře vůbec. V Hodoníně je např. Městský dům kultury, který radnice dotuje a který vytváří amatérské kultuře ve městě dobré podmínky. Ale více se u nás daří hudbě, divadlo bude muset začínat úplně znovu. Ale jsem přesvědčen, že dnes, kdy se lidé vrátili do hledišť profesionálních divadel a kdy na jedné straně roste sociální napětí a na straně druhé už lidé nejsou tak fascinováni politikou, se mnozí opět vrátí k amatérskému divadlu a budou v něm hledat možnosti sebevyjádření. I když, myslím si, to bude už jiná generace.

Vy sám s návratem počítáte?

Vždyť vlastně hlavně proto jsem přijel do Hronova. Pro příští období už nebudu kandidovat a chtěl bych se ve svém důchodovém věku věnovat zase svým zálibám a koníčkům, tedy v první řadě divadlu. Těším se, že začnu pracovat s dětmi. Mám dokonce už docela konkrétní představu, i když ji nechci zveřejnit předčasně. V Hodoníně existuje zajímavé občanské sdružení Rodiče s dětmi, tam by divadlo mohlo získat svou základnu. A mám ještě jeden záměr z minulosti, který jsem už nestačil realizovat, hříčku o Casanovi na duchcovském zámku, kdoví, snad by časem mohlo dojít i na ni.

A vaše dojmy z letošního ročníku Jiráskova Hronova?

Je tu mnoho moderních mladých inscenací. Od té doby, co jsem tu nebyl, se tu zabydlelo netradiční a autorské divadlo. V těch nejvýraznějších inscenacích cítím zas protestní náboj jako před lety, tehdy směřoval proti politické situaci, dnes proti konzumnímu životnímu stylu. Mám dobrý pocit z toho, že generační výměna, která proběhla, přivedla do amatérského divadla lidi, kteří mají co říci, kteří hledají, zkoušejí, jsou ochotni riskovat. Právě to dává Hronovu smysl.

Za odpovědi děkuje Jaroslava Suchomelová

ZEMSKÉ NOVINY
mediální partner 68. Jiráskova Hronova

Ty, který lyžuješ

(Výjev ze života lyžařů inspirovaný knížkou Martina Velíška.)

Bílé divadlo Ostrava

SURREALISTICKÝ SKEČ

Šest nahých chlapů, ne již nejmladších, muzeální lyžařská výbroj, televizor, bílá plachta, několik kusů jednoduchého nábytku a smyčcový kvartet. To je základní vybavení pro hru. Jakkoli se může zdát inscenace Bílého divadla svými výrazovými prostředky neváznou, vynívá s plnou vážností a přitom nepostrádá laskavý humor a vpravdě lidskou dimenzi. Vypráví beze slova o tom, jak „lyžujeme“ životem navigování masmédií, jak hrdině dobýváme bílá místa tohoto světa. Vypráví současně o tom, jací jsme to dobyvatelé, jak v obyčejném praktickém životě zůstáváme nazí a nejsme schopni ani vidět, natož jednat. Snad jen slepec, který například televizi vnímá kvůli své indispozici omezeně, je schopen ještě cítit a vidět, a když už ne někoho zachránit, tak se o to alespoň snažit a nakonec z posledních sil tu televizi vypnout, aby nebylo dalších obětí.

Když začne smyčcový kvartet hrát první opus a my si pod tóny vybavujeme slova: „A já sám, dycky sám, svý koničky okširuju, a já sám, dycky sám, svý koničky osedlám. Svý koničky okširuju, hezké děvče pomiluju, a já sám, dycky sám, svý koničky osedlám,“ je to přesné předznamenání, k němuž netřeba slov. Bílé divadlo se tímto svým opusem trefilo do černého. Jeho produkce je něčím, co je na pomezí performance a divadla, jakýmsi surrealistickým skečem. Ničím více a ničím méně. Je v něm cosi metafyzického i cosi z hmatatelné životní každodennosti.

Nahota protagonistů, právě takových a ne jiných, má své opodstatnění a stává se v představení vlastně kostým. Scénická výprava a hudební part umocňují sugestivitu působení. Hronovské představení (viděl jsem sobotní), bylo, zdá se mi, méně soustředěné, než to, které jsem shlédl

před nedávem. Slušel by mu větší prostor a těsnější kontakt s publikem, než umožňuje kukátkové jeviště. Nicméně, viděli jsme produkci, která svým způsobem korunuje patnáctileté svěbytné usilování ostravského souboru. Viděli jsme ho, ne náhodou, jako tematický pendant k inscenaci „Můžete to být i vy“ plzeňského souboru My.

Milan Strotzer

LYŽAŘI, KTERÍ PROVOKUJÍ

Přes konferenciérovu anotaci, že uvidíme mykologii v podprsence, přijeli našťásti lyžaři Bílého divadla a nastolili, jak bývá v jejich poetice zvykem, svěbytné, provokující a šifrované sdělení o stavu světa. Za ta léta ne vždy s jejich inscenacemi zcela souhlasím, ale podnětnost a provokaci k myšlení o možnostech divadla jim nikdy nelze upřít. Naopak! Lyžaři jsou tentokrát, oproti jejich jiným opusům, sevřenější, a především pracují s nadhledem dříve nevidaným, což zajistě mnohým umožnilo vstřícněji přijmout neobvyklou poetiku Bílého divadla.

Jestě považuji za nutné upozornit, že „Lyžaře“ klidně můžete vzít jako anekdotku, stejně jako povodně na Rychnovsku prezentované v TV, můžete se v dobrém i špatném soustředit na nahá těla a zapomenout na vše ostatní, do čeho jsou vkomponována, a jak funguje svěbytný znakový systém. Proč ne, především u takovéto inscenace, kdy výtvarně neobvyklá, tedy estetická složka představení, může uzavřít vnímání všeho s ní spojeného.

Inscenace hned na počátku nastaví kontrast ve stylizaci kostýmů koncertního kvarteta a zcela mimo úzus stojící, byť zásadně tematizovanou, stylizaci kostýmů lyžařů.

Hned podotýkám, že kdyby lyžaři na sobě měli kousek textilu, třeba plavky, rázem by se proměnilo téma a takto vystavěný „text“ by hrát nešlo, neb by se minul s účinkem sdělení a stal by se plytkou příhodičkou. Nudita tedy jako obnaženost ve smyslu upřímnosti, obnaženost člověka vydaného napospas mrazivé krutosti okolního světa,

obnaženost člověka vydaného napospas manipulující záři obrazovky TV. Tím se dostávám k víceznačnosti nabídnutých znaků a symbolů, jejich zacílení, přičemž víceznačnost v tomto případě není zavádějící, ale poukazuje na směrnický souvislost, z nichž se pak skládají možnosti oslovení diváka.

Dovolím si uvést pár, aspoň pro mne výrazných příkladů. Svíčka na TV přístroji jednak určuje realitu horské chaty, aby byla po ruce při případném výpadku proudu. Dále nastoluje paradox spojení starého (svíčka) a nového (TV), zároveň odkazuje na skutečnost scházení se lidi k posezení a osobnímu povprávění u živého ohně a na samotu těch lidí u zprostředkovaného záření světa (pseudosvětla) u obrazovky TV. Namísto vztahu a myšlení a sdělování, pouze přijímání předžvýkané sterilní potrawy. Svíčka též stojí na TV nejen z důvodů, aby byla po ruce až bude třeba namazat lyže (mohla by klidně ležet na forbině o metr dál), ale je tam, kde je z důvodů režijního, významového výkladu mizanscény. Prostě na sebe silně upozorňuje jak vzhledem k předchozímu označení paradoxu i reality, ale také vzhledem k tomu, že jasněji vnímáme, že jednomo z lyžařů ji pak nebyly namazány lyže. A tehdy zafunguje i to - aspoň pro mne - že ten, komu nebyly namazány, byl ten TŘETÍ, který zahyne, a tak se mu svíce aspoň přesune ke katafalku, aby osvětlovala chvíli rozloučení. A zase, do vybudované člověčí a upřímné piety zazní harmonika s melodií „Sedí muška na stěně a spí...“, a máme tu opět vybočení z normálu, jiný pohled, jiný význam, ale určitě ne schválnost.

Neříkám že vždy se jedná o záměrnost. V této inscenaci určitě se stejnou hodnotou fungují i významy budované nezáměrně, ale vzhledem k zaujetí tématem interprety jsou správné. Dále zde máme SLEPÉHO, který přináší VIDOUČÍM hole a vyvádí je od záření TV obrazovky na záření sluneční, vyvádí je od malichernosti k velebnosti horských vrcholů a plání. Je to SLEPÝ, který jediný zjistí, že jeden z nich chybí, SLEPÝ je ten, kdo zmizelého najde, a SLEPÝ je ten, kdo v biblickém podoběnství jediný nalezne hlas k výřiku - jaký má výřik hodnotu, nechť si každý dosadí sám. A je to SLEPÝ, který ostatním vypíná TV. Prostě „Lyžaři“ jsou inscenací, při jejímž dekodování velmi záleží, možná více než u jiných představení, na osobní a empirické zkušenosti jednoho každého z nás. Bílé divadlo pracuje se silným výtvarným znakem jako takovým a výtvarným znakem gesta a plasticity celého těla, což je a bylo jejich doménou. A samozřejmě je zde hudební složka.

Podívejme se i na scénografii, která má schopnost se proměňovat podle toho, jaký k ní interpreti zaujmají postoj - ze zasněžené krajiny v chatu. Že je to jasné a srozumitelné? ANO! Ale v téhle inscenaci neustále vnímáme

více kontextů, více konotací, které do děje vstupují přes tvorbu obrazu a obrazem. Neboť je zde SLEPEC, který svou hůlkou hledá cestu do chaty a zároveň hledá cestu do již vytvořeného obrazu, neboť jejím fukáním na portál a další stavební prvky divadla jako budovy, narušuje konvenci, kterou jsme do té doby přijali, a obrací naši pozornost od umělé reality k realitě, v níž se spolu s ním nacházíme (vzato do důsledků, nemusel by přece klepat na nic jiného, než na prvky scénografické, a vše by bylo v absolutním pořádku). Jsou to sice jen vteřinové fleše, ale důležité. Je to znejistování, vtaňování do výpovědi, a pak tam sedí hudebníci - prostě celý znakový systém směřuje k poukázání na osamělost člověka jako takového, i na osamělost v pomyslné či skutečné sounáležitosti.

Musím říci, že inscenace Bílého divadla mne provokuje v tom nejlepším slova smyslu, a já se jí musím dál a dál zabývat. Ona totiž pro mne poukazuje na obraz a současně poukazuje ven z obrazu, a to shodnými prostředky. Možná jsem více zaujat, možná hledám víc než v ní je, ale prostě je to tak, a snad vyjmenovanými příklady pobídnu další k přemýšlení o ... no o čem asi, o divadle.

Vladimír Zajíc

Ozvěny III. otevřené národní přehlídky pantomimy a pohybového divadla, část druhá.

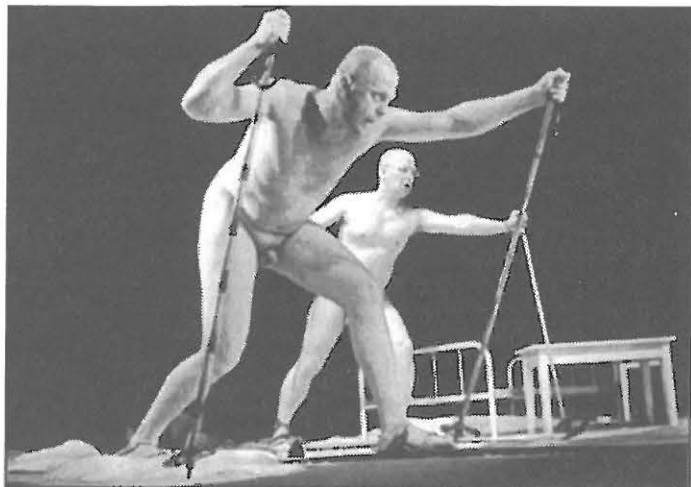
TO TEDY MUSEL BÝT RACHOT

To tedy musel být rachot, když pouhé ozvěny vypadají tak, jak nám bylo dáno začít! Ach! Piši o druhé polovině večera, o etudách a drobných dílcích čtyř rozdílných uskupení - Genest, Šilencium, Lalofobie a Z popela - a není to údel hodný závisť.

Genest a spol. „Manželství“.

Klauni a šašci zakotvili nadobro v repertoáru české pohybové-pantomimické krajiny a stali se už stejnou machou, jakou byla bílá tvář vtisknutá kdysi pantomimě panem Fialkou. Jenže to není nic lehkého, pokročit o krůček dál za pouhé našminkování a slovník takové klauniády je sakra specializovaná řeč. Naši klauni z ní, bohužel, nepochytili skoro nic.

Ono to vlastně není snad ani o pohybovém divadle, ale o divadle vůbec: základem čehokoli, co si nárokuje jím být, musí být v každém případě jednáni. A namísto toho, aby jednali, pokouší se naši šašci ve chvíli, kdy jim před závorku vytčený žánr nedovolí hovořit, suplovat komunikaci trapnou posunčnou doplněnou nepěknými zvuky, mlaskáním a vzdechy prozrazujícími jejich - kostýmem i maskou vlastně popíranou - tělesnost. Pohybové divadlo by také jaksí předpokládalo zvládnutí prostoru - jeviště asi bylo pro soubor nezvykle velké, nic jim však nebránilo jeho nekonečnost omezit například přivřením opony, za téměř tragické

Bílé divadlo Ostrava: Ty, který lyžuješ

pokračování na str. 3

Genest a spol. - Manželství

však lze považovat nekonečně nesrozumitelné pohybové žvatlání a „mrčkování“, když se začalo hrát o lásce. A tak zájem diváka při sledování kusu, jehož podstata by měla být založena na komunikaci s ním, upadal a upadal, a když se dostavil konec představení, bylo již obecnstvo právem tak ne-soustředěné, že zůstal nepostřehnut. Šilencijum - „Homeo a Mumie“

Nu, zdálo se po prvním kousku, že již nemůže být hůř. A bylo. On si ten první kousek - ti klauni - alespoň na nic extra nehrál. Věnovat však takovou péči (a hrůzoplým zjištěním pro mne je, že ono to muselo opravdu dát práci, všechny ty kulisy aj.) tak nicotné trapnůstce, která není ani vtipná, ani nese žádný hlubší obsah, vypovídá o notné dávce ignoranství. Nevkusné představení s banální zápletkou by však člověk snad mohl pardonovat, vyšlo-li by najevo, že si je připravili mimové sami jako podklad pro předvedení své technické zdatnosti a bohužel jim chyběly poučenější oči, které by jim pomohly z obtíží stavby inscenace. Ani tento předpoklad se nenaplnil. Naprosto bezmocná práce s prostorem (byli souboru příliš velký, proč si jej neupravil tak, aby tato velikost neškodila?), neurčitá pohybová stylizace (proč se šermíři jednou vyhýbají zvuku dotýkajících se zbraní a jindy s nimi klapou ostošest), náhodný temporytmus a zbytečné a trapné titulkování - co říct?! Asi jde o bandu recesistů zvyklých rozesmávat svoje kamarády, kteří to se svými ambicemi trochu přehnali. Kdo to však přehnal, byl také ten, kdo soubor k účasti na vrcholné přehlídce formátu Jiráskova Hronova pozval.

Lalofobia „ZNS“

No, tak konečně něco, co snese alespoň měřítka běžné divadelní mluvy a o čem je možné vlastně vážně diskutovat. Děvčata, která nám představila svou pohybově-tanečně-pantomimicko-výtvarnou kreaci, neurazila mírou vkusu, tak jako předchozí dva kousky, a předvedla etudu svědčící o jejich slušné technické vybavenosti. Osobně nejsem milovníkem hudby, kterou si zvolili za doprovod, tvořila však s představeníčkem jednotný celek a přímo se na výsledném tvaru podílela. Škoda jen snad, že chtěli-li děvčata

kloubit různé prvky divadla, od tance až po činohru dohromady, nepřekročily příliš hranici mezi scénickým tancem a těmi dalšími obory, a dále pak, že se svého hudebního doprovodu držely do té míry otrocky, že připravily oko diváka o potěšení z překvapení. Ke konci krátkého výstupu, jak si troufnu s nadsázkou napsat, by téměř bylo možné zavřít oči a podle zvuku vcelku přesně uhadovat ne-li to, co se odehrává, pak alespoň celkový výraz. A příště: proč to bylo celé po tmě?

Z popela Řevnice „Kolo“

No tohle?! Netroufám si představit si, že by poslední střípek včerejší skladačky snad byl výsledkem práce. Kdyby byl totiž jejím výsledkem, museli by ji provádět neuvěřitelně nekritičtí, technicky nepřilíživě vybavení a krajně nepečliví lidé. A tak zůstávám u uklidňující představy, že snad jde jen o takovou legráčku (tedy pro tvůrce, nás na ní vskutku nebylo nic) na jednu dvě zkoušky nachystanou, podobně jako u té věci s Romeem, pro nezávazné pobavení kamarádů z Řevnic či Zadní Třebáně, legráčku vhodnou tak k předvedení v Třebáňské hospůdce na ostrově. A zase: proč jsme to museli vidět tady?

Souhrnně přidám ještě takový - k divákům z Lalofobie možná příliš krutý - postřeh. Tak, jako byl večer uváděn ubouovsky sebevědomým téměř neuvěřitelným kabaretním konferancierem, který již nějaký ten pátek vstupuje na prkna, která v jeho případě jen stěží znamenají víc, než okras, měla i druhá polovina přehlídky úroveň pokleslou. Je-li to odraz stavu českého pohybového divadla, bylo by snad lepší nechat je, aby se v klidu ze své nemohoucnosti vybabralo a teprve potom zvát jeho představitele na vrcholné přehlídky.

Akram Staněk

U PANTOMIMY NESTAČÍ JEN PŘESTAT MLUVIT

To, že se do Hronova začala vracet pantomima, bylo od počátku divácky příjemně přijímáno. Svědčí o tom i letos plný sál. Konec konců, je tu v Čechách hluboká tradice. Pravdou ovšem

také je, že ne každý rok se urodí. Už upovídaný „revuální“ konferenciér provázející sobotním večerem (nebo nedělním odpolednem) mohl být tak trochu varováním. To, co před námi pan Jan Kratochvíl otevřel v druhé části programu skutečně, nevypovídalo o dobrém stavu současné pantomimy. Řečeno konferenciérovou „houbařskou terminologií“: „...vzrostly překvapivé houbičky...“, ne však letos příliš chutné, některé dokonce obtížně stravitelné.

Pantomima má bezesporu své patřičné náležitosti, jde o svébytný druh divadelního jazyka a neměla by sklouznout jen k primitivnímu znakování (místy jako by aktéři nebyli mimové, ale jen nešťastní herci, jež ztratili řeč). Pantomima bezesporu vznikla proto, aby umožnila vyjádřit to, na co slova nestačí, ale určitě se nezrodila kvůli tomu, že není co říci. Nepochybne i v pantomimě existují určitá estetická kritéria, jež by měla být patřičným způsobem naplněna. Byla?

Genest a spol. „Manželství“

Přebarevně (až útočně) šaškovské úbory, obvykle bílé tváře a hlasové ňuhňání připomínající některé díly Krtečka. Příběh banální, postupy tradiční (moucha, spojené kalhoty), absence pointy. Na klauněrii poněkud pomalé tempo, na „smutné klauny“ málo charakteristických prvků. Naštěstí pro diváka tam někde zůstala jiskřka upřímné naivity a radosti ze hry, i když to je na Hronov trochu málo.

Šilencijum - „Homeo a mumie“

Jestliže u „šášků“ se dala vystopovat jistá, upřímná radost ze hry, tak u Šilencia byla spíše citit „intelektuální“ okázalost, která však nedokázala překročit prvoplánovost slovního rádovery vtipu z názvu inscenace. Spojení Romea a Draculy? Proč? O čem? Opravdu jsou aktéři přesvědčeni, že stačí „večírkové“ poskakování na komunikaci s divadelním publikem? Banální hudbou nastolená formální hororová atmosféra, legráckové šermířské kousky, totální absence finále (možná, že tady by nebyl viditelný titulok Konec zbytečný). Škoda, že dramaturgickou slátnost nevysvobodila ani pohybová

Z POPELA ŘEVNICE „Kolo“

kultura, která normálně k pantomimě patří. Tady také bohužel absentovala. Lalofobia - „ZNS“

Nerozuměl jsem názvu (i když by mohl být klíčem). Jen tuším, o čem (asi se těžko potkáme, asi nás ohrožují stíny druhých? - to ty ruce na zádech?). Jakousi podivnou hudbou doprovázená etuda vznikla patrně z volné improvizace. Je tu, na rozdíl od všech „mimických“ kolegů, cit pro pohyb i jeho dotahování, udržení fyzického nasazení. Takový obrázek, hezký. Nic víc, nic méně.

Z popela Řevnice „Kolo“

Bývají k vidění taková pantomimická čísla, která ukazují na drobné situace (např. jízda na kole), co všechno umí obratný mim. Jde-li o dvojici, bývá k vidění, co vše umí dva mimové, jak dokáží využít svých těl i svého citu pro fyzický vtip. Kolo jede, divák se baví. Bohužel hoši z Řevnic nasedli na kolo, které jim nevydrželo být po celou dobu, nejele nikam. Na kole se obvykle musí poctivě šlapat, nemůže to být jen jako. Ani v pantomimě.

Přes tristní zážitek věřím, že současná česká pantomima a pohybové divadlo (i to v podobě amatérské), mají svou přitažlivější tvář. Konec konců třeba také Bílé divadlo.

Roman Černík

Finalisté národních přehlídek SČDO

Jiří Hlávka

O FOTBALE, ALABASTROVÉ RUČCE A TAN ŠANU

Proslulý anglický fotbalový internacionál „Gazza“ řekl: „Fotbal je krásná hra pro 22 hráčů, kterou vždy vyhraje Německo.“ V souvislosti s úkolem, jenž na mě připadl, totiž reflektovat představení divadelních monologů a dialogů finalistů národních přehlídek organizovaných SČDO, mě napadá parafráze: „Divadelní monology a dialogy jsou specifickou divadelní disciplínou, kterou vždy vyhraje Jiří Hlávka.“

Proč vlastně ne? Jirka Hlávka je dobrý herec a mezi kolegy monologisty a dialogisty, zajiště rovněž zdatnými, vyniká zkušeností i stálostí. Toto nechť je vytkeno před závorku jako pravda objektivní. To následující má pak charakter veskrze subjektivní,

a tak to také prosím, čtenáři a kolegové, berte.

Přiznávám, že soutěžení v těchto divadelních disciplínách nerozumím. Drama je ucelený tvar se složitou strukturou vzájemných vztahů a vazeb a jedno z jeho kroužek tkví právě ve vzájemnosti jednotlivých prvků, v tom, jak jedna informace obohacuje druhou, v postupném odkrývání tajemství. Vyjmu-li z tohoto celku jednu, byť relativně samostatnou smysluplnou část, tuto rovnováhu poruším. Z celého těla předkládám ruku, či nohu. Může jít o končetinu skvostnou, křivek ladných a kůže alabastrové, nicméně cosi chybí. Z tohoto pohledu mi to připadá vůči autorovi dramatu nefér. Proč k tomu tedy dochází? Rozumím snům, které mnohé z nás provázejí, typu: alespoň jednou si zahrát Hamleta či Kate

pokračování na str. 4

Finalisté národních přehlídek SČDO

Pokračování ze str. 3

řinu, rozumím těm snům a vím, že jen zlomku snů se to vyplní. Někteří ostatní si tedy sen zasuplují alespoň zčásti, přesněji částí. Nutně však přimají ono riziko útržkovitosti. Pro sebe i pro své diváky. Naprosto chápu, že si takovou jednotlivost celku herec připraví jako své cvičení, že na kvalitním textu piluje svou techniku, schopnost výrazu. Že jeho učitel nebo režisér prostřednictvím takové etudy rozvíjí hercův talent. Důvod ke zveřejnění takového cvičení však příliš pochopitelný není. Rozpaky pak ještě podtrhuje, že se s tou „nohou či rukou“ závodí. Soutěží.

Proto se mi zdá nefér vyjadřovat se k výkonům J. Hlávky, M. Živné, J. Vopatové a I. Olšákové. Vnímám jejich práci a ctím ji, vzhledem k shora uvedeným důvodům však je to vlastně jediné, co po odeznění výstupu ve mně zůstává. Sdělení, jehož část autor textu do takto traktovaných slov ukryl, ke mně pro svou necelostnost nepřichází. Sleduji výkony, ne umělecký obraz skutečnosti. A přiznávám, ta námaha mi přijde zbytečná. Je mi to opravdu líto, ale prostě se domnívám, že tak, jak se JH postupně mění v dílnu divadla, inspiraci, burzu myšlenek, tak se představení monologů a dialogů stává čím dál více reliquií. Zbytečnou reliquií.

Jednoaktovky jsou zato kávou zcela jinou. Dobře napsaná a inscenovaná jednoaktová hra je radostí inscenační i diváckou. Divadlo Jesličky z Hradce Králové si aktovku vyrobilo samo dramatické povídky S. Leacocka. Příběh dvou boháčů vychloubajících se svým „selfmademanstvím“ je půvabný a svou kompozicí postavenou na gradaci a následující pointě po dramatu volá. Hradečtí své dílo opřeli o herectví J. Tejkla a J. Dvořáka. Jejich fyzické zjevy jsou pro tuto látku tak přesné, že nás znejistují, co bylo dříve, zda oni dva či povídka. Režie se tak omezuje na vnější organizaci, doplňuje živou hudební složku a stejně tak živý prvek dámský. Pak už je to jen na formě herců. Přes omrzliny J. Tejkla (pro Leacockova zbohatlíka je ovšem Tejklův vylet na Ťan Šan velmi v řádu) konstatuji, že se oba protagonisté vypořádali se svými party se ctí. Není to žádný koncert, leccos napovídá úsloví o horké jehle, ale předloha je příjemná a oba pánové zajímaví. V potní lázni malého sálku JD jsem jim za to byl vděčný. František Zborník

MONOLOGY, DIALOGY A JEDNOAKTOVÝ ŽERT

Jako finalisté národního kola soutěže monologů a dialogů v rámci pohárku SČDO 1998, memoriálu Zdeňka Kokty, vystoupil na 68. Jiráskově Hronovu 2. srpna jako první Jiří Hlávka, člen divadelního studia D3 Karlovy Vary s monologem Menippa, jehož příběh napsal řečník, cestovatel, filozof a spisovatel Lukianos (narozen v Sýrii asi r. 120, zemřel r. 180) ve

Jitka Vopatová a Irena Olšáková v Gogolově Ženitbě

svých Satirických dodatcích. Už sám výběr předlohy a Hlávka dramaturgická úprava a konečně i její režijní a herecké zpracování jsou pozoruhodné a svědčí o interpretově rozhledu i šťastné ruce, která vytáhla z klubka času až neuvěřitelně aktuální předlohu.

Šťastnou ruku při výběru měla i Marie Živná, členka divadelního souboru Havlíček Neratovice s monologem Arkadie Averčenko Klíč v režii Milana Šáry. Ve svém temperamentním hereckém výkonu v roli manželem zanedbávané ženy, která se marně snaží vzbudit ve svém muži zájem o svou osobu, uplatnila hereckou zkušenost a nejen smysl pro humor, ale i řadu nových poloh, kterými obohatila svůj herecký výkon.

Třetí v pořadí večera byl dialog dohazovačky z Tekly a vdavekchytivé Agáty z Gogolovy Ženitby v režii Jany Urbanové a v podání Jitky Vopatové a Ireny Olšákové, členek divadelního souboru Domu kultury v Krupce. V tomto případě šlo o solidně odvedenou režijní i hereckou práci na známé výborné textové předloze.

Závěr představení tvořili finalisté národních přehlídek jednoaktových her SČDO v Holiciích. Divadlo Jesličky - stálá scéna ZUŠ na Střežíně Hradec Králové - uvedlo aktovku Stephena Leacocka Volání jara a mládí v prvotřídní restauraci. V překladu Antonína Fendrycha a v režii Jana Dvořáka vystoupili učitelé a žáci literárně dramatického odboru ZUŠ na Střežíně: Antonín Fendrych, Josef Tejkl, Jan Dvořák, Bohunka Páková, Kačenka Hamplová a Vlastimil Pešek. Cíle, který si určili - totiž pobavit žertovnou hříčkou sebe i diváky -, dosáhli s úspěchem a patřičnou měrou vkusu, včetně obecného dramaturgického výběru.

Celkový dojem z těchto vystoupení, ať už šlo o monolog, dialog či jednoaktový žert, byl velmi dobrý v provedení i v dramaturgické vynalézavosti.

Jarmila Černíková

Kdo je tady slepice?

Divadlo DUHA Polná

SLEPICE, KTERÁ UZRÁLA

Slepici je samozřejmě kohout, kdo jiný, když už to tak bývá, že zabrání do práce poněkud ohluchneme a oslepíme vůči partnerovi, takže nakonec zůstáváme stát s prázdnými rukama, anebo nastupuje workoholismus.

Inscenace sama, jako vyprávění, sděluje v dvojím pohledu - mužském a ženském - i když se více přiklání, dává za „pravdu“ sféře ženského vnímání světa. I nastolení tématu a jeho výklad stojí na dvojím principu. Tím myslím princip dramatický a princip epický, které ale nejsou použity pouze užitelně podle systému, kterým z nich lze co sdělit jasněji, ale prolínají se, kříží, prostupují, takže divadelní výpověď získává na plastičnosti, vícevrstevnatosti. Tím se děje to, že vnímáme v lineárnosti i kauzalitě takto zvolených prostředků. Pozor, mluvíme o principu, o dramaturgicko-režijní koncepci jdoucí po dvou samostatných a současně provázaných liniích, což neznámá, že jevíti provedení ještě občas nezakulhá, nezavrzá. Ale, a to je důležité, v obou principech jsou budovány vztahy, ze kterých roste téma, vztahy vespolečného jednání i vztah jednotlivce ke sdělení, které nám předkládá. Sluší se upozornit na jemnou a výraznou drobnokresbu při výstavbě postav, včetně světa slepic, na estetický a dramatický účín hudby, na náznakovou scénografii, zcela vaječnou a tedy významově určující. Na závěr cítím nutnost podotknout, že za rok a něco inscenace doznala kvalitativní proměny, uzrála a popravdě řečeno, kdyby vypadla ještě scénka ozdravného procesu, popisná, nic neřešící, pouze nešikovně, technicky nastolující ubíhání času, velmi bych se potěšil. A asi nejen já.

S pozdravem DUZE ZDAR
Vladimír Zajíc

DIVADLO O LIDECH

Čím jsem starší, tím více mám rád divadlo o lidech. Abych byl úplně přesný: o lidech, kteří žijí každodenními strastmi a radostmi. Duha z Polné inscenací P. Vaňka a J. Smejkalové Kdo je tady slepice? mně do této řady zapadá. Není to dílo hlubokomyslné, s po-

lohami existencionálními, metafyzickými, transcendentálními. Je až průzračně jednoduché svým příběhem o americké dívence, která pochází ze svérázné rodiny, v níž se o životě moc nedověděla, a je vržena svým manželstvím do světa zcela neznámého - nikoliv snad krutého, ale přece jen svou realitou drsného, a musí se s ním vyrovnat, dožrát.

Režisér Vaněk uchopil tenhle příběh i inscenačně v této poloze, nečaroval, nekouzli, ale zato se bavil, aby pobavil i diváky. Stylově střídá na jevišti několik poloh. Opřel se o linii „životopisnou“ a nechá Betty vyprávět divákům své osudy od mládí až do chvíle, kdy pochopí, že s několika jednoduchými „ženskými“ poučkami se nedá přece jen v životě obstát. Jitka Smejkalová po malícké počáteční nervozitě se této polohy zmocnila suverénně, stala se takřka „nosným pilířem“ celé inscenace, aby se stejnou jistotou přecházela do další polohy, s níž režisér Vaněk počítá: k rozehrávání situací velice věrohodných svou realností a přitom komediálně patřičně stylizovaných.

Odtud už je krok k principu, jenž je stejně starý jako lidské myšlení a umělecké nazírání a sdělování. Totiž k metafoře, která přeruší běžný tok reality, obrátí pohled zcela jinam a objeví něco zcela nečekaného. Neboť co jiného je pojmenování ženské části souboru jako slepic? A zase: inscenace se tím baví, baví i diváka, nechce po něm žádné složité intelektuální výkony, žádné složité luštění kódů a přitom mu přece jen nabízí víc než běžný záznam skutečnosti. Tím chci vyslovit tu největší chválu, jež podle mého této inscenaci patří: že je to inteligentní divadelní zábava. Jan Císař

Stopět

Hudradlo

NĚJAKÉ MOUCHY TAM BYLY

Den po Doupěti přichystalo Hudradlo jinou ukázkou ze své práce. Představení připravené a běžně hrané mladší skupinou (i když prázdniny skupinami pěkně zamíchaly). Text i forma představení tomu byly podřízeny.

Bylo řečeno o ševci, že zlikvidoval sto pět tvorů x (dosad' dle libosti komárů, much...), řekla to některá dívka

Divadlo DUHA Polná: Kdo je tady slepice?

z chóru a další pak přidávaly k dobrému, jak stačí drb a může z toho být hrůza hodný pomníku. Chór byl vypraven, obecním zastupitelstvem, rozhádanou hospodou i zlou saní. Dále bylo k vidění všechno, co k Hudradlu patří: spousta štetavých dívenek, jejich spolupráce, hádky, strkání, tahání za vlasy, v podkresu hrál na kytaru vedoucí souboru. Příběh byl postaven na notoricky známé pohádce, z níž zbyla jen ta nejzákladnější kostra (také postavy ztratily osobitosti ve prospěch chóru, kostýmy a rekvizity byly zredukovány na minimum). Na druhé straně byla v textu dána příležitost občas přesáhnout z pohádky do dneška drobnými aktualizacími poznámkami (premiér, prezident..., pojmenovali po něm stadion...). Vedle těchto časových přesahů docházelo také k sebekomentování divčích hereček (často i s jistým nadhledem a vtipem) a hašteření nejen v roli, ale jakoby o roli (bohužel včera hodně „jako“), což umožňovalo profilovat chór živě a pestře. Představení mělo spád i tečku, ale...

neboť způsob rozehrávání vnitřních věcí v chóru a strohost spolu se snadnou zaměnitelností jednajících postav, málo skutečně oživených detailů (v charakterech, v jednání postav, v jejich přesnějším vymezení prostoru a času), myslím způsobovalo slévání všeho do jednoho obecní, se kterým se hůře

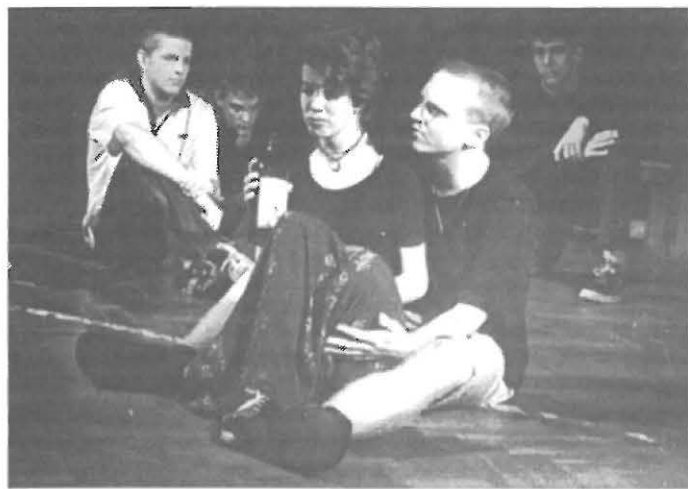
identifikujeme. Celkově mi přišlo, že včera to holčičí hašteření, vzájemné se nakrucování před sebou navzájem, ale i před publikem, prováděné se vši vervou, převládalo celek a možnosti jeho sdělování. Strohost, jež je jistě možností pro probouzení fantazie, jako by inscenaci ubrala právě na té stránce divadla, která má kořen ve slově divatí se. Jako by nebylo, právě kvůli přemíře strohosti, místy nenaplněné jinak - jedním a přesností herecké práce - naplněno potenciálním překvapením a přitažlivou metaforikou, jako by nebylo na co se v určitých chvílích dívat.

Přes všechno to výše uvedené mi připadá příjemné sledovat pokus jít k pohádce jinak a přitom ne proti ní, ne proti dětem. Byla to zábavná hra vzniklá ze hry s textem, ze hry ve fajn partě, ale k opravdovému divadlu včera zbýval ještě krok.

Roman Černík

ANEKDOTICKÁ HŘÍČKA

Po realistickém „příběhu ze života“ prezentovalo se zlivské Hudradlo, jeho třetí oddíl, žánrem zcela jiného typu. 105 je příběh pohádkový, v jehož základě najdete pohádku o krejčíkovi, co zabil sedm jednou ranou - a případně i jiná zpracování tohoto migrujícího pohádkového motivu. Inscenace se na tento základ dívá s humorným nadhle-

Dramatický soubor Stopa, Podještědské gymnázium Liberec:
Ahoj blázne - poesie ne-smyslu

dem, včetně konce, který se k neohroženému hrdinovi staví téměř cynicky, když z něho učiní nestravitelnou potravu pro saň. Jinak je použito osvědčených prostředků: epického principu „kolektivních vypravěčů“, jejichž slova jsou doprovázena různými více či méně ilustrujícími akcemi. Zkrátka a dobře, je to taková drobná - skoro bych řekl anekdotická - hříčka, která hladce plyne. Co mně vadilo nejvíce, bylo to, že některé dívky byly někde až moc líbezné a půvabné.

Jan Cisař

Ahoj blázne - poesie ne-smyslu

Dramatický soubor Stopa, Podještědské gymnázium Liberec
ÚTERNÍ MEJDAN V NEDELI VEČER

Kudy dovnitř a kudy ven? Mnohá jsou jistě tušení a ševlení všeliká tohoto energetického libereckého mejdanu, pařáku či flámu nonsensového. Jakoby z tvaru výsledného dráty, péra a pružiny do všech stran neučesaně překážely a drnčely. Tu trubka lešenářská k zavádění, tu propady a nastavovanosti temporytmické v části střední. Jsou věci „jenom“ říkané na mejdanu a rozpačité jaksi figurované, jsou věci brilantní jako malé šperky. Nad tím vším však perutě e n e r g i e, které ani při nebezpečných turbulencích nedají zcela se zřítit. Co považují za podstatné je přítomnost s v o b o d y na jevišti. Vědomí tématu i temnosti oněch zdánlivě pouze bláznivých textů. Úzkostný hlas pampevlka, zloděje mezi kytkami po nezávazně školní parodii, je toho dokladem. A to je skutečnost, která mě v případě onoho souboru naplňuje zvědavostí a nadějí. Přinejmenším kvůli té útlé krátkovlasé dívce a jejímu matnému saxofonu s dlouhými tesknými tóny...

Radovan Lipus

BLÁZNŮM BYLO HORKO

Moje vnímání představení „Ahoj, blázne“ divadelního studia Stopa Podještědského gymnázia z Liberce bylo, přiznávám, a také bych v to rád doufal, silně ovlivněno mou únavou z předchozího již „maratonu“ představení, nesnesitelným horkem, pozdní noční hodinou. Přes veliké natěšení a „nabránilí síl“, které mi přivodilo zpracování

vstupních textů nonsensového rodu, z nichž je inscenace složena (výbrány z knihy Josefa Híršala a Bohumily Grögerové „Nonsens“ a některých dalších textů M. Šajdkovou, která i inscenaci režírovala) - zdůvodnilo mi výběr veršů právě tohoto žánru, který parodováním „smyslu“ hledá právě jakýsi „smysl hlubší“, pro tuto inscenaci: pro věk gymnaziálního tázání, hledání a prověřování nalezených či někým předložených odpovědí, tedy pro dané interprety, mi tyto texty připadaly adekvátní, že se v nich tzv. „našli“, říkali je po jejich „logice“ a spojováním jejich interpretace s hudebními prostředky, jim blízkými (v básni „JÁ jsem JÁ“ se „hudba“ slov prolíná s „mluvou“ interpretky na saxofon, báseň „Samé S“ se zase promění v dialog dvou osob: jedna hovoří slovy, druhá opět zvukem saxofonu) se zmnožoval sdělovací význam do podoby víceznačných „obrazů“. A jeden text se propojoval s druhým do širšího celku, který vygradoval do básně zpracované „řeči“ bigbitové kapely (kapela Liberecký výběr, složená z části protagonistů souboru)...

Můj zájem ale pak začal opadávat zároveň s tím, jak se představení začalo proměňovat jen v sled jaksi osamocených jeho „atomů“ (jednotlivě zpracované básně jedna druhou nepovyšující - výjimkou byl třeba text „já bejt pampeliška“ po „Moc-ne-moc-né a-bece-dě“) a s proměnlivou kvalitou přednáškové (spíš, než herecké) interpretace či jevištního uchopení (příliš často se pohyb mění jen v nenápaditou ilustraci textu a nenalézal žádnou jevištní metaforickou hodnotu - což se dávalo při propojování „světa“ hudby, hudebních nástrojů, a „světa“ textů). Z celku mi výrazně začaly vystupovat kvalitní a kvalitně interpretované písničky a nesmím zapomenout ani na hodnotné přednáškové podané texty „Úterý“. Inscenaci jsem už viděl na Wolkerově Prostějově, kde na mne působila jako ještě nabitější energie a tím i sevřenější a významově plnější. Vnímám jsem ji víc jako jednotný proud, tady v Hronově spíš jako jednotlivé částečky „pásma“ s jejich silně proměnlivou kvalitou. A myslím, že to nebylo jen mou únavou.

Aleš Bergman

Skončeme s diktaturou režisérů!

Nováčkem mezi hronovskými lektory je Marek Bečka, známý především jako jeden ze členů divadla Buchty a loutky. Mezi jeho nejproslulejší inscenace patří parafráze osudů legendárního beznohého sovětského letce Meresjase Příběh ??? člověka, kterou „Buchty“ uvedly bez újmy na zdraví dokonce i v Moskvě. Novinka souboru nazvaná Urbild pak získala na letošním loutkářském festivalu Skupova Plzeň cenu za režii. Na Jiráskově Hronově vede Marek Bečka Psychopatologický loutkářský seminář s inspirací z díla Ladislava Klímy.

Co se vlastně skrývá za tímto názvem? „Ti, kdo mají touhu inscenovat Shakespeara v kamenném divadle, se asi ke mně do semináře nepřihlásili,“ míní Marek Bečka. „Samotné pojmenování není příliš důležité - je to spíš taková legrárka. Podstatnější je, že jedním z našich témat je dílo Ladislava Klímy. Tedy dílo, které se nalézá na pomezí žánrů - někde mezi škvárem, filozofií a hodnotnou literaturou. Nedá se moc přesně zařadit a podobné je to i s naší prací - tou bychom měli právě ono zároveň pomezí ohledávat.“

To však nebyl jediný důvod, proč Bečka sáhnul právě po Klímovi. „Jeho texty se mi zdají hodně divadelní,“ vysvětluje. „Vidím za nimi různé obrazy. A podobné by měly být i divadelní projekty, na nichž se podílím. Nejen čistě loutkové - snažím se totiž dělat výtvarné divadlo v mnohem širším významu.“

Na vedení semináře se Marek Bečka nijak speciálně nepřipravoval. „Nedělám žádné rozdíly - ať již pracuji s cizinci, s dětmi nebo s dospělými, co si vzali dovolenou, aby mohli na takovou dílnu přijít,“ zdůrazňuje. „Rozhodně ale nejsem žádný guru - kdybych měl podobné sklony, tak vládnou pevnou rukou skupině, jejíž členové mě buď bezmezně milují, nebo nenávidí.“

Co může na tomto semináři vzniknout, si jeho šéf netroufá předpovídat. „Snažím se lidi co nejvíce otevřít, probudit v nich samostatnost,“ poznamenává. „Mým ideálem je, že herci nebudou potřebovat režiséry. Konec diktatury režisérů! Nepokládám za důležité, aby se učili nějakému bezduchému rozebírání her, z něhož stejně nepochopí, o čem to je. A než aby je někdo mechanicky dirigoval, že mají přijít zleva nebo zprava, tak je pro mě mnohem lepší - zvláště u amatérského divadla, aby měli radost z toho, co dělají.“ Bečkoví proto nesedí běžná divadelní praxe, kdy dramaturg a režisér přijdou s textem a své herecké ovečky si obsadí, aniž by si do toho nechali mluvit.

Když přijde řeč na amatérské divadlo, přiznává se vedoucí psychopatologického semináře k jisté „bezradnosti“. Osobně prý nevidí velký rozdíl mezi amatéry a profesionály. „Profesionálové musí své nápady naředit, aby jim vydržely na sedm dní v týdnu, zatímco amatéři hrají, i když jsou unavení z práce,“ krčí Marek Bečka rameny. „Takový Pitínského Ochotnický kroužek přece fungoval jako amatérské divadlo a byl navýsost profesionální, zatímco mnohé oblastní profesionální scéně bych seřval za jejich představení i na amatérské přehlídce.“

Zdeněk A. Tichý

ANKETA - ANKETA - ANKETA

První (hrůzné i krásné) divadelní zážitky. Pro někoho představuje první setkání s divadlem děsivou noční můru, které se nezabývá o smrti. Pro jiné je naopak vzpomínka na první divadelní představení spojená s pocitem totální slasti, srovnatelným snad jen s radostí z první zdražené uplácené bábovičky na pískovišti. Někdo ono trauma či slast prožíval coby prostý divák, někdo dokonce přímo na prknech znamenajících svět. Ať tak či onak, divadlo se nás drží - řečeno slovy klasika - jako husita cepu.

Jako dítě z divadelní rodiny, kde byli navíc rodiče zaměstnaní v divadle pro děti a mládež, si opravdu nemůžu pamatovat, co bylo tím prvním zážitkem. Musela to být nějaká pohádka, nebo možná dokonce pohádka budovatelská, protože jsem se narodila v době, kdy se takové hodně hrály.

Pamatuji se ale, že když mně bylo deset, tak jsem v Divadle Jiřího Wolkeho hrála v představení z Wolkerových pohádek. Zpívala jsem sólovou píseň, chodila po jevišti a hrající herci o mně říkali, že prý jsem holčička s krásnými očima. A po představení jsem se vždycky hrozně rychle odličila a mazala mezi své vrstevníky, kteří odcházeli, aby viděli, že jsem to já, která jsem tam hrála. A jednou jsem zase takhle vyšla z divadla, když se ozvalo: „Teda vole, jestli tadle má krásný voči, tak sem papeží!“ A od té doby jsem chodila zadem jako ostatní herci.

Kateřina Fixová,
dramaturgyně Městského divadla Most a jedna
z osudových hereček režiséra Milana Schejbala

První divácké zážitky mám spojené se základní školou v Karpentné, což je obec v těšínském Slezsku, kam jsme se vždycky vydávali na jednodenní výlety s chlebníkem a se svačinou. Na konci těch výletů byla hospoda, kde paní učitelka Divoká vždycky zinscenovala ně-

jakou pohádku. Třeba Sněhurku, která byla fascinující tím, že v ní měla živé smrčky, ochočenou srnečku, lišku a ještě nějaké jiné zvíře. A tak se pro mě divadlo spojilo se zážitkem turistickým, poznávacím, přírodovědným a vlastivědným.

Zážitky z opačné strany se vážou na Marcelu Kovaříkovou, která je dlouholetou účastnicí Jiráskových Hronovů. Je to dobrá duše, druhá máma spousty lidí - vedla dramatický obor na „lidušce“ v Třinci. Vzpomíná na ni Michal Lang, Janusz Klimsza, já, Ursula Kurková, Gábina Mikulková, Roman Sikora... Tam jsme i něco figurovali, ale já se vždycky spíš snažil zdekovat na druhou stranu.

V šesté třídě jsme se složili a koupili loutkové divadlo výrobního družstva Jas - takové primitivní marionety. A v místní mateřské školce jsme se hráli pohádku, kterou jsme si sami vymysleli a v níž jsem použili všechny loutky, aby to některým nebylo líto - vystupovali tam proto například tři vodníci. A jak jsme měli u dětí úspěch, tak jsme se rozhodli, a druhou část představení jsme jim dali kvíz. Tři a čtyřletým dětem jsem kladl otázky typu: „Jaké je hlavní město Bulharska? Které státy jsou ve Varšavské smlouvě? Kdo napsal českou hymnu?“ a strašně jsem se divili, že to nevědí.

Radovan Lipus, kavárenský povaleč a trochu též
režisér Národního divadla moravskoslezského

Národní přehlídka amatérského divadla pro děti POPELKA, Rakovník 5. - 8. listopadu 1998

V Tylově divadle a v Kulturním centru v Rakovníku proběhne od 5. do 8. listopadu 1998 XVIII. ročník národní přehlídky amatérského divadla pro děti. Počítá se s uvedením dvanácti inscenací, pořadatelé zvou do Rakovníka všechny zájemce jako pozorovatele. Zajistí jim internátní ubytování v ceně 50 - 120 Kč za jednu noc, event. improvizované ubytování za 30 - 50 Kč s vlastním spacím pytle. Pro náročně lze zajistit podstatně dražší ubytování v hotelu. Předpokládá se, že pozorovatelé se zúčastní představení i rozborových seminářů, vstupenky budou poskytnuty zdarma. V průběhu festivalu bude pracovat skupina dětí, jejichž reflexe na představení budou zprostředkovány v rámci rozborových seminářů.

Kdo se chce Popelky zúčastnit, musí nejpozději do 20. října zaslat přihlášku na adresu Městský úřad v Rakovníku, odbor školství, kultury a tělovýchovy, oddělení Kulturní centrum, k rukám A. Mutinské. Pokud se přihlásíte a nebudete moci z vážných důvodů přijet, je třeba přihlášku odvolat do 31. října.

(red)

Divadlo je situace

Prošel jsem výstavou fotografií Ivo Mičkala s potěšením, neboť jsem si uvědomil, jak se naučil rozumět divadlu, jak pochopil, že divadlo je situace. A že podat zprávu o inscenaci i o herci znamená vyfotografovat, zachytit situaci. Pár fotografií je z tohoto hlediska vskutku výborných. A pak jsem něco na tento způsob k autoru těchto fotografií prohodil. Řekl mně, že to není žádný zázrak, že to jde samo, když v inscenaci ty situace jsou. A dodal, že pro něho není problém počkat si dvě hodiny, aby alespoň jednu situaci zaznamenal. A vzápětí politoval diváky, když musejí absolvovat totéž. Souhlasím a jenom znovu podotýkám: o vyzrání Ivo Mičkala svědčí tato slova stejně pádně jako jeho fotografie. Neboť je-li podstatou divadla schopnost zprávu učinit situací, pak - jak už jsem svrchu řekl - podstatou divadelní fotografie je podat zprávu o této situaci. Ivo Mičkal to ví a umí.

Snímek z vernisáže Amatérského divadla objektivem Ivo Mičkala

Jan Císař

střípky

Zed' nářků - či dle svého rozměru zídka nebo spíše jakási deska - je tu opět k dispozici pro vaše prozaické vzkazy a veršovaná díla. Naleznete ji tak, že se natočíte nejdelším ostnem směrem ke vchodu do Jiráskova divadla a spolu s ježkem se pak vydáte z klece ven, nalevo od této budovy. Zatím jste se ale příliš nevycajchovali. Dobré zprávy tam jsou pro Michaelu, Martinu a Tučku, protože je někdo miluje. A programová rada JH na ní najde jednu připomínku - komusi zde chybí produkce ve stylu Jesus Christ Superstar.

Redakce Zpravodaje funguje počínaje tímto číslem v kompletní sestavě. Děkujeme skautům, hasičům, policistům, členům Ochotnického divadelního spolku Filigrán z Litomyšle, kroužku hronovských numismatiků - seniorské sekci, dobrovolným zdravotním sestram, panu Obšournému a dalším nadšenčům za to, že se během uplynulých 48 hodin zapojili do hledání Vladimíra Mikulky. V případě, že se objeví dostatek zájemců o dramatické líčení Mikulka putování do Hronova, uspořádá redakce Zpravodaje veřejnou přednášku spojenou s projekcí diapozitivních obrazů a ukázkami domorodých tanců.

Pokud ještě není odzvoněno všem vlasteneckým snahám o svépomocné postavení vlastní divadelní budovy, mají pokračovatelé slavných tradic mimořádnou příležitost k úsporám. Do redakce Zpravodaje přišla nabídka prodeje 20 000 oškrábaných cihel, event. i menšího množství, cena za jednu cihlu 4 Kč. Zájemci mají zavolat po 18. hod. na telefonní číslo 0441/481 182.

Dětský divadelní soubor ZUŠ Žamberk, který bude vystupovat dnes v 16.15 a v 18. hod. v Malém sále Jiráskova divadla, uvede pouze kreaci Sluníčko a jeho dva kamarádi, zatímco druhá část, Kdo řekl máau? pro onemocnění v souboru odpadá. Komu by se zdálo, že se mu v takto zkráceném vystoupení nedostane za jeho vstupné náležitě protihodnoty, může vstupenky vrátit během dne v Informačním středisku.

Jen s malým zpožděním za Amsterdamem, zato ale v předstihu před New Yorkem, má Hronov jízdní cyklopolicii. Sportovně vyhlížející strážce pořádku byl i s bicyklem spatřen nejen v terenu poblíž Jiráskova divadla, ale i při zaslouženém odpočinku a obnově energie v cukrárně u mostu. Najde-li redaktor Zpravodaje dostatek odvahy, pokusí se při nejbližší podobné vhodné příležitosti zjistit, jaké mají hronovští jízdní policisté nejstarší divadelní zážitky.

Vydává Organizační štáb
68. Jiráskova Hronova

Šéfredaktorka:
Jaroslava Suchomelová
Redaktoři:
Zdeněk A. Tichý, Vladimír Mikulka
Fotograf: Ivo Mičkal
Technický redaktor: Marek Zhibo
Tisk: Grafické závody Hronov
Cena 5 Kč